

Lokal utvärdering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

(1 bilaga)

1 Inledning

I dessa riktlinjer beskrivs systemet för lokal utvärdering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Högskolan i Skövde (Högskolan). I den lokala utvärderingen granskas utbildningarnas förutsättningar, processer och resultat.

Utvärderingssystemet är anpassat till de förutsättningar som gäller för verksamheten vid Högskolan. Grunden för utvärderingssystemet är ämnets¹, institutionens och Högskolans behov av kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling. Viss anpassning görs också till Högskoleverkets utvärderingar² – främst vad gäller tidsplan och det sätt på vilket utbildningarnas resultat granskas.

Utvärderingarna ska göras kontinuerligt och omfatta utbildning som leder till en examen, antingen till en generell examen inom ett huvudområde eller till en yrkesexamen. Vidare ska även utbildning inom resursämnen utvärderas. Fakultetsnämnderna, som har det övergripande ansvaret för kvaliteten inom utbildningen, ansvarar för de lokala utvärderingarna.

Ämnesgrupperna, institutionerna och förvaltningen måste avsätta tid och resurser för utvärderingarna då dessa utgör en viktig del av utbildningarnas kvalitetssäkring. Särskilt ämnesföreträdare och ämnesansvarig lärare har viktiga ansvarsroller i arbetet med utvärderingarna. För utbildning som leder till en yrkesexamen (högskoleingenjörsexamen, yrkeslärarexamen, sjuksköterskeexamen, barnmorskeexamen eller specialistsjuksköterskeexamen) kan även funktionerna utbildningsledare och/eller programansvarig lärare ha likartade ansvarsroller, vid sidan av ämnesföreträdaren.

Dessa riktlinjer beskriver utvärdering av utbildningen på examens- och ämnesnivå, dvs av den samlade kursportföljen inom huvudområden, yrkesprogram och resursämnen. Utvärdering sker också på kursnivå, dvs av varje enskild kurs, vilket beskrivs i styrdokumentet *Riktlinjer för utvärdering av kurs*. Som framgår nedan ingår resultatet från kursutvärderingarna som en del i utvärderingarna av generella examina och yrkesexamina.

¹ Vid Högskolan kan ett ämne antingen vara ett huvudområde (inom vilket en generell examen utfärdas) eller ett resursämne (ämne där endast möjlighet finns till studier på grundläggande nivå, dvs fördjupningsnivåerna G1N och G1F).

² Högskoleverket utvärderar all svensk högre utbildning som kan leda till examen på grundnivå och avancerad nivå. Utvärderingen sker inom ramen för fyraåriga cykler, enligt det system som beskrivs i rapporten Högskoleverkets system för kvalitetsutvärdering 2011-2014 (Högskoleverkets rapport 2010:22 R).

2 Generella examina och yrkesexamina

Utvärderingen av generella examina och yrkesexamina sker enligt tidsplaner som bestäms av ansvarig fakultetsnämnd. Anpassning ska ske till Högskoleverkets fyraåriga utvärderingscykel.

2.1 Underlag

Underlaget består dels av uppgifter som sammanställs kontinuerligt, dels av uppgifter som sammanställs särskilt för fakultetsnämndernas särskilda utvärderingsomgångar.

Uppgifter som sammanställs kontinuerligt

Uppgifterna nedan sammanställs kontinuerligt vid institutionerna, med stöd av förvaltningen. Syftet är intern kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildningen samt förberedelse för de nationella och lokala utvärderingarna. Uppgifterna ska finnas tillgängliga på lämpligt sätt, t ex på webbsida eller via lärplattformen Scio och de ska, om inte annat anges, sammanställas årsvis.

- ***Kursstruktur***

Beskrivning av den kursstruktur och progression som leder till en examen. Ämnesföreträdaren (vid yrkesexamina ev också ytterligare funktioner) ansvarar för underlaget och för att uppdatering sker vid behov.

- ***Måluppfyllelse - kursnivå***

Redovisning, analys och värdering av resultat i form av måluppfyllelse på kursnivå, dvs hur studenternas faktiska studieresultat (muntliga och skriftliga svar, redovisningar etc kopplade till examinationsuppgifter) motsvarar de förväntade studieresultaten (lärandemålen i kursplanerna).

Kursansvarig lärare ansvarar för underlaget. Dokumentation bör ske efter varje kurs, gärna som en del av kursutvärderingen (del av kursrapporten).

- ***Måluppfyllelse - examens- och programnivå***

Redovisning, analys och värdering av resultat i form av måluppfyllelse på examensnivå, dvs hur studenternas faktiska studieresultat motsvarar de förväntade studieresultaten (de nationella examensmålen för generella examina och yrkesexamina). Måluppfyllelse relaterat till eventuella lokala mål för utbildningsprogram ska även ingå i underlaget.

Ämnesföreträdaren (vid yrkesexamina ev också ytterligare funktioner) – i samråd med programansvariga lärare – ansvarar för underlaget och för att uppdatering sker vid behov.

- ***Kvantitativa uppgifter***

Kvantitativa uppgifter relaterade till utbildningarna (se bilaga). Så långt det är möjligt bör uppgifterna hämtas ur Högskolans administrativa system.

Respektive avdelningschef vid institutionerna ansvarar för underlaget och för att uppdatering sker årsvis och vid behov. Stöd ges av förvaltningen.

- *Alumn- och programenkäter*

Synpunkter från studenter och tidigare studenter ska inhämtas kontinuerligt via enkäter till programstudenter och alumner.³

Respektive avdelningschef vid institutionerna ansvarar för enkäterna och för att sammanställningar görs kontinuerligt och inför de lokala utvärderingarna. Stöd ges av förvaltningen.

Uppgifter som sammanställs för den lokala utvärderingen

Uppgifterna nedan sammanställs inför de lokala utvärderingarna som görs av fakultetsnämnderna, enligt fastställda tidsplaner. Institutionerna ansvarar för sammanställningarna, med stöd av förvaltningen.

- *Självvärdering*

Självvärdering där identifierade styrkor och kvalitetsbrister beskrivs och analyseras. Resultatperspektivet (värdering av utbildningens resultat i form av måluppfyllelse, se andra och tredje punkten ovan) bör beaktas i redogörelsen. Vad gäller brister ska en uppdelning göras på 1) brister som kan åtgärdas inom ramen för ämnesgruppens arbete och 2) brister som kräver beslut, resurser, stöd etc från centrala ledningsfunktioner (rektor, institution, avdelning eller högskoledirektör).

Självvärderingen ska också innehålla en beskrivning och analys av ämnesgruppens eget kvalitetsarbete, med särskild betoning på kvalitetssäkringen av examensarbeten (t ex om regelbunden granskning av examensarbeten sker inom ämnesgruppen, med hjälp av externa sakkunniga etc). I kvalitetssäkringen av examensarbeten måste resultatperspektivet beaktas.

Ämnesföreträdaren (vid yrkesexamina ev också ytterligare funktioner) ansvarar för sammanställning av självvärderingen.

- *Kursrapporter*

Kursrapporter från de senaste kursutvärderingarna av samtliga kurser inom ämnet ska lämnas för utbildning som leder till en generell examen. För utbildning inom yrkesprogram gäller att kursrapporter från samtliga programkurser ska lämnas. Kursrapporterna måste innehålla ett sammanfattande omdöme från kursansvarig lärare och andra berörda lärare, utformat enligt fastställd mall.

Ämnesföreträdaren (vid yrkesexamina ev också ytterligare funktioner) ansvarar för sammanställning av kursrapporter. Stöd kan lämnas av förvaltningen.

- *Nämnd- eller ämnesspecifika uppgifter*

Fakultetsnämnderna kan, om respektive nämnd anser att behov finns, begära in ytterligare underlag.

2.2 Dialogmöte

Utvärderingens centrala del utgörs av ett dialogmöte där fakultetsnämnderna – eller representanter för nämnderna – möter ämnesföreträdare (vid yrkesexamina ev också ytterligare funktioner) och representanter från institutionsledningen (prefekt och/eller avdelningschef). Fokus för mötet är kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildningen. Resultatperspektivet bör särskilt beaktas vid dialogen.

³ Högskolegemensamma frågor bör utformas för enkäterna.

Det är viktigt att de medverkande parterna, före mötet och med hjälp av det underlag som tagits fram, funderat och reflekterat över ämnets starka och svaga sidor samt hur en utveckling av ämnet kan ske.

2.3 Ämnesrapport eller rapport för yrkesexamen

Resultat av utvärderingen sammanställs av ansvarig fakultetsnämnd i en ämnesrapport eller rapport för aktuell yrkesexamen. I rapporten ska styrkor bekräftas och förslag på åtgärder ska lämnas vad gäller de svagheter som man funnit. Rapporten, som ska vara koncis, ställs till ämnesföreträdare (vid yrkesexamina ev också till ytterligare funktioner), avdelningschef och prefekt.

2.4 Uppföljning

Uppföljningen av utvärderingen och det som anges i ämnesrapporten/rapporten för aktuell yrkesexamen görs i samband med följande lokala utvärdering. Viss uppföljning – av de delar som rör utbildningens resultat – görs också i samband med de nationella utvärderingarna. Om allvarliga brister framkommit vid utvärderingen gör ansvarig fakultetsnämnd en särskild uppföljning efter ett år.

3 Resursämnen

Utvärdering av resursämnen sker enligt tidsplaner som bestäms av ansvarig fakultetsnämnd. Det system som beskrivs ovan för utvärdering av huvudområden gäller, i tillämpliga delar, även för resursämnen. Processen är densamma – med sammanställning av underlag, dialogmöte med ansvarig fakultetsnämnd, ämnesrapport och uppföljning.

Vad gäller underlag ingår följande uppgifter:

- redogörelse för hur utbildningen svarar mot de krav som finns för högre utbildning i 1 kap 2, 8 §§ i högskolelagen (underlag som endast gäller resursämnen)
- måluppfyllelse på kursnivå,
- kvantitativa uppgifter (enligt vad som anges i bilaga),
- självvärdering (identifierade styrkor och kvalitetsbrister),
- kursrapporter samt
- nämnd- eller ämnesspecifika uppgifter

I arbetet med utvärderingarna av resursämnen har ämnesansvarig lärare en ansvarsroll som motsvarar den som ämnesföreträdaren har vid utvärdering av huvudområden.

4 Ikraftträdande

Dessa riktlinjer träder ikraft den 4 oktober 2011 och ska gälla från och med den 1 januari 2012. Arbetet med de lokala utvärderingarna bör kontinuerligt följas upp av fakultetsnämnderna. Nämnderna ansvarar för att de erfarenheter som samlas från de olika utvärderingsomgångarna dokumenteras. Vid behov ska riktlinjerna revideras.

Kvantitativa uppgifter vid lokal utvärdering av utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Om inte annat anges sammanställs uppgifterna normalt per kalenderår, i samband med årsredovisningen.

Utbildning som leder till en generell examen eller en yrkesexamen

Uppgifter ska sammanställas såväl sammantaget per huvudområde som per program (program relaterade till huvudområdet eller yrkesprogram).

Utbildning

- Söktryck och studenternas meritvärden
- Antal registrerade studenter
- Helårsstudenter och helårsprestationer
- Helårsstudenter och helårsprestationer inom distansutbildning
- Genomströmning i utbildningsprogram (antal registrerade programstudenter efter vissa tider/antalet registrerade studenter vid programstart)
- Antal registrerade avhopp från program
- Antal examinerade examensarbeten
- Examensfrekvens (antal examina två år efter året för planerat programslut/antalet registrerade studenter vid programstart)
- Genomströmning i kurs (antal godkända studenter året efter året för kurslut/antal registrerade studenter vid kursstart)
- Antal registrerade avhopp från kurs
- Antal inresande studenter
- Antal utresande programstudenter

Personal

- Antal lärare i ämnet (helårsekvivalenter)
- Antal lärare inom undervisning på grundnivå och avancerad nivå (helårsekvivalenter)
- Andel undervisning som utförs av lärare med doktorsexamen
- Andel undervisning som utförs av lärare med högskolepedagogisk utbildning omfattande 15 hp eller motsvarande

Utbildning i resursämnen

Utbildning

- Helårsstudenter och helårsprestationer
- Genomströmning i kurs (antal godkända studenter året efter året för kurslut/antal registrerade studenter vid kursstart)
- Antal registrerade avhopp från kurs

Personal

- Antal lärare i ämnet (helårsekvivalenter)
- Antal lärare inom undervisning på grundnivå och avancerad nivå (helårsekvivalenter)
- Andel undervisning som utförs av lärare med doktorsexamen
- Andel undervisning som utförs av lärare med högskolepedagogisk utbildning omfattande 15 hp eller motsvarande